

ΛΕΟΝΑΡΔΟΥ ΑΡΕΤΙΝΟΥ ΠΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΑΜΟΙΡΟΥΤΖΗΝ
ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΝΩΝ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΜΙΕ' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς φύλλου χάρτου γεγραμμένου καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὕψεων, ἐφ' οὗ ὁ Λάμπρος ἐκ τοῦ Λαυρεντιακοῦ Plut. 60 κωδ. 16 τοῦ 15 αἰῶνος) φυλ. 69α—72β εἶχε σημειώσει τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τῆς πρὸς τὸν Γεώργιον Ἀμοιρούτζην ἐπιστολῆς τοῦ Λεονάρδου Ἀρετίνου. Ἄρχ. «Ἐπειδὴ ἐπιθυμοῦμεν εἰδέναι τὴν πολιτείαν τῆς ἡμετέρας πόλεως ὅποια τίς ἐστι καὶ πῶς συντάσσεται, πειράσομαι γράψαι σοι ὡς σαφέστατα περὶ αὐτῆς. Τέλ. «εἰς τοῦτο, τὸ σχῆμα ἐν ᾧ νῦν ἐστὶν ἡ πολιτεία κατέστη» καὶ τὰ ἀκόλουθα ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ φύλλου 69α καὶ ἐξῆς:

φ. 69α... τὴν μεγίστην δὲ ἐν τῇ πόλει ἀρχὴν ἔχουσιν οἱ ἑννέα ἄρχοντες οἷς ἡμεῖς πριῶρες καλοῦμεν· τούτων δὲ δύο μόνον εἰσὶ δημοτικοὶ ἀπὸ τῶν τεχνῶν, λοιποὶ δὲ πάντες ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ πλουσιωτέρων· ἐν τούτοις δὲ πρωτεύει ὁ σημαιοφόρος τῆς δικαιοσύνης ὃν μηδέποτε ἐνδέχεται εἶναι εἰμὴ ἐκ τῶν προεχόντων ἀξιωματί τε καὶ γένει· τοῖς || φ. 69β || ἑννέα δὲ ἄρχουσιν ἄνδρες τινὲς παριστάσιν ὡς περ βουλευφόροι τε καὶ συμβοηθοί· εἰσὶ δὲ οὗτοι ὀκτώ καὶ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν, μηδ' ἐν τῷ πρυτανεῖῳ μένουσιν αἰεὶ, ἀλλὰ καλοῦνται ἀπὸ τῶν ἑννέα ἐπειδὴν δέη πράττειν τι τῶν κοινῶν προσαγορεύουσι δὲ τούτους κολλέγας, ὡς ἂν τις εἴποι συνέδρους.... Βουλὰὶ δὲ μεγάλαὶ δύο εἰσὶν ἐν τῇδε τῇ πόλει, μία μὲν τοῦ δήμου τριακοσίων ἀνδρῶν, ἕτερα δὲ τῶν ἐπιφανεστέρων, διακοσίων... || φ. 70α || ἔστι δὲ ἡ πόλις αὕτη διηρημένη εἰς τέσσαρα μέρη || φ. 71α || οὓς τεταρτίας καλοῦμεν καὶ τόσα ἐστὶ βαλάντια φυλάττοντα τὰ ὀνόματα τῶν ἀποδειχθέντων ἀξίων· καὶ ὅταν καιρὸς ἔλθῃ τοῦ λαβεῖν νέους ἄρχοντας κλήρω, λαμβάνονται τὰ ὀνόματα ἐκ τῶν βαλαντίων, δύο δηλαδὴ καθέκαστον μέρος τῆς πόλεως· τοὺς δὲ σημαιοφόρους ἐξαίρετα ἔχει τὰ βαλάντια καθέκαστον μέρος.... || φ. 72α || ὅτι ὀλιγοχρόνιοί εἰσιν αἱ ἀρχαί· ἡ μεγίστη γὰρ τῶν ἑννέα ἀρχῶν οὐχ ὑπερέχει χρόνου δύο μηνῶν· τῶν συνέδρων δὲ ἄλλοι μὲν τρεῖς, ἄλλοι δὲ τέσσαρας μῆνας ἔχουσι...

Ἐν τέλει ἔχει σημειώσει ὁ Λάμπρος δι' ἐρυθρᾶς μελάνης «Δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς συγγραφῆς ταύτης τοῦ Ἀρετίνου (ἤτις εἶνε μετάφρασις ἐκ τῆς λατινικῆς ἢ ἰταλικῆς; ἐγράφη ἀπ' εὐθείας ἑλληνιστί). Τὸ περὶ τῆς φλωρεντικῆς πολιτείας χωρίον τοῦ Λαονίκου Χαλκονδύλη ἔκδ. Βόννης σ. 291=2».

Πρόκειται ὀφθαλμοφανῶς περὶ τοῦ Λεονάρδου Brunī περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ὁποίου προβλ. τὸ καθολικὸν ἐγκυκλοπαιδικὸν λεξικὸν ἐν λέξει Brunī καὶ τὴν πλουσίαν περὶ αὐτοῦ φιλολογίαν ἐν λέξει Brunī τοῦ Repert. des sources hist. du moyen age τοῦ Chevalier

Κ. Ι. Δ.